CODZIENNA

Ner 100. ROK 1833. WTOREK 16 KWIETNIA.

Pismo to wychodzi codzień oprócz świąt uroczystych, o god. 10 przed południem w drukarni ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA
Kwartalna.......złp. 12
Miesięczna...... „ 5
Za doniesod wier: gr: 15

Gazeta Krakowska

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE
Barometr dla lepszego porównania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzien godzina		Barometr na 0° Ω.	Therm:	Hogro-metr	Wiatr	Stan Atmosf.	UWAGI.
	7	26 10, 811	+ 7,6	+ 3,2	Pł. Zachodni slaby	Pochmurno	Deszcz.
14.	12	„ 10, 196	6,6	3,2	Połud. zachodni średni	„ „	Deszcz.
	3	„ 10, 992	6,6	2,3	„ „	„ „	Deszcz.
	9	„ 10, 103	+ 5,0	+ 2,3	Północny średni	„ „	

Część Nieurzędowa.

KRAKÓW.

Onegdy w teatrze narodowym grana była Komedya *Cudzoziemczyzna*, w którey celnieysi artyści z oklaskami od Publiczności przyjęci zostali.

Dziś dopiero dla nieprzewidzianych dawniey przeszkód, grana będzie wsławiona po wszystkich teatrach zagranicznych melodrama. NARZECZONA Z LAMERMORU na benefis dyrektora opery Pana Szlagórskiego. Tak dzieło nader piękne na to widowisko wybrane, jak zasługi artysty, czynią niewątpliwą nadzieję licznego zgromadzenia się widzów.

ROSSYA

Odessa 19 *marca.*

Wczoray przybyła do tuteyszey przystani eskadra kontr-admirała Kumani, i o drugiey po południu zarzuciła przed miastem kotwice. Składa się ona z następujących okrętów linijowych: *Cesarzowa Marya* okręt admiralski o 84 działach, pod dowództwem kapitana pierwszey rangi Papa-christo; — *Parmen* o 74 działach, pod kapitanem pierwszey rangi Antypą; — *Adryanopol* o 84 działach, pod kapitanem pierwszey rangi Kastyniczem; — fregata Tenedos, o 60 działach, pod kapitanem drugiey rangi Tugarinowem, i okręt przewozowy *Langeron* pod kapitanem porucznikiem Pulakas. — Pogoda była właśnie wczoray bardzo piekna, cała więc prawie ludność naszego miasta zgromadziła się na Bulewary, dla widzenia przybycia tych okrętów.

Onegdy, okręt parowy *Newa*, popłynął ztąd znowu do Konstantynopola.

PRUSSY

Berlin 4 *Kwietnia.*

Wczoray przybył tu z Londynu, cesarsko rossyjski tayny radca stanu hrabia Matnszewicz; — dzisiay zaś, wyjechał ztąd poseł turecki, przy dworze londyńskim, jenerał brygady Namik pasza do Petersbuga. *(G.P.S.)*

NIEMCY

Stuttgard 27 *Marca.*

Dowiadujemy się z pewnego źrodła, że izby zwołane będą na dzień 15 maja r. b

Dodają także, że na nowo zwołanym zwyczaynym seymie, ze strony rządu, szczególnie tylko budżet przedłożony będzie izbom, dla naradzenia się nad takowym; lecz że razem, czyli to w mowie z tronu, czyli też przez urzędowe udzielenie, zapowiedziane będzie zwołanie dalszego nadzwyczaynego seymu, na następującą jesień r. b. do roztrząsania już przedłożonych, lub przedłożyć się mających projektów do prawa.

Po zamknięciu ostatniego posiedzenia, zgromadziło się przeszło 30 członków oppozycyi w mieszkaniu prezydenta, hrabiego Gaisberg, w celu złożenia temuż nayczulszego podziękowania, za jego roztropne i bezstronne kierowanie sprawami seymu.

Przed rozjechaniem się, mieli jeszcze reprezentanci u króla bardzo łaskawe posłuchanie pożegnalne, gdzie tychże J. Królewska Mość zapawnić raczył o niezwłocznem zwołaniu stanów. Podług pewnych wiadomości umieszczonych w tuteyszych gazetach, nastąpiło rozpuszczenie stanów, w skutek przybycia kilku gońców.

Na tym ostatnim seymie królestwa Wirtemberskiego, odprawiono 44 posiedzeń.

(G. H.)

B E L G I A.

Bruxella 21 *Marca.*

Na wczorayszém posiedzeniu izby reprezentantów, odprawiono dalsze narady nad budżetem ministra woyny. P. Dumortier użalał się, iż ministerium nie protestowało podobnież jak holenderskie, przeciwko wielu postanowieniom traktatu z 15 listopada. Daley rzekł: „ Skoro ten traktat nie jest przyjęty, nie może zatem obowiązywać Belgii, a król wyraźnie zastrzegł, iż uczyni w takowym niektóre modyfikacye, jakie się mu zdawać będą potrzebnemi.„ Potem oświadczył: iż przedłoży projekt, aby stan woyska na stopie wojenney, dozwolony został tylko na pierwsze sześć miesięcy. Minister woyny starał się wytłomaczyć z niektórych uczynionych mu zarzutów, osobliwie względem dostawy dla woyska. PP. Durmotier i Gendebien wystąpili przeciwko ministrowi spraw wewnętrznych; ostatni obstawał także przy tem, aby się wcale niestosować do traktatu z 15 listopada, a mianowicie wystawiał dotychczasowy wpływ ministerium francuzkiego, za nader szkodliwy dla sprawy belgiyskiey.

Otrzymaliśmy wiadomość z Paryża iż hrabia Flahault wysłany został z ważnemi poleceniami do Londynu; poselstwo to ma mieć związek z sprawami wschodniemi. Pojedzie stąd nayprzód do Hagi, Berlina, Wiednia i Konstantynopola, ztamtąd do Londynu, skąd powroci do Hagi.

Dnia 29 *Marca.* Na wczorayszem posiedzeniu izby reprezentantów, trwały powszechne narady nad budżetem ministerium woyny. P. Robaule oświadczył na tem posiedzeniu, że z powodu ociągania się ministrów, w zdaniu sprawy o stanie kraju, składa na biórze izby pisemne wezwanie. Żąda on w tém, aby ministrowie dnia jutrzeyszego wyraźnie oświadczyli: czy mają zamiar dopominania się od mocarstw zupełnego wykonania traktatu z 15 listopada w pewnym oznaczonym czasie; i czyli ministrowie po upłynieniu rzeczonego terminu, nie będą się uważać obowiązanymi stosować do takowego? W takim bowiem tylko wypadku zezwoli izba na tymczasowy kredyt 15 milionów franków, na trzymiesięczne utrzymanie woyska. P. Goblet oświadczył przytem, że rządy angielski i francuzki, wykonywają jeszcze ściśley, niżeli w roku zeszłym, zmuszające środki przeciwko Hollandyi.

(G. P. S.)

H O L A N D Y A.

Haga 3 *Kwietnia.*

Zapewniają z dobrego źródła, że rozgłoszone w gazetach angielskich i belgiyskich nieudanie się poselstwa Pana Dedel, zupełnie jest bezzasadne; że raczey wcale przeciwnie spodziewać się można, iż i trzy inne mocarstwa zezwolą, aby ich pełnomocnicy z angielskiemi i francuzkiemi przystąpili na nowo do konferencyi; że przeto stanowczy pokóy w krótkim czasie nastąpi.

(Gazeta hamburska pod dniem 2 kwietnia toż samo donosi z Hagi, z dodatkiem: że już porozumiano się, w tym względzie o tyle: aby reprezentanci trzech wielkich mocarstw zażądali nowych instrukcyi od swoich dworów, Petersburskiego, Wiedeńskiego i Berlińskiego, tyczących się stanowczego traktatu, i że się spodziewano, iż rzeczone dwory nieodmówią przyzwolenia swojego na zawarcie takowey zgody pomiędzy Hollandyą z jedney, a Francyą i Angliją z drugiey stro-

ny. — Podług wszelkiego zatém podobieństwa, *znowu w królce rozpoczną się układy*, i niezawodną jest rzeczą, że nasz rząd niczego bardziey nie pragnie nad zgodne ukończenie tey sprawy. *(G. H.)*

FRANCYA

Paryż 1 *Kwietnia.*

Wczoraysze posiedzenie izby deputowanych ściągnęło wielkie mnóstwo ciekawych. Szło o powtórne kreskowanie na projekt do prawa względem obcych wychodniów politycznych; ponieważ ostatnie kreskowanie uznane zostało za żadne i niebyłe. — Przeczytano nayprzód w głos imiona wszystkich deputowanych, i szczególniey wytknięto nieobecnych, dla ogłoszenia ich przez *Monitora.* Gdy się skazało obecnych 350,—przystąpiono natychmiast do kreskowania i prawo większością 232 głosów przeciw 118 uchwalone zostało; większość przeto za ministrami wynosiła 114· *(Szczegóły rozpraw w tey materyi, dla braku mieysca późniey umieszczone będą.)*

Wczoray posłowie austryjacki, rosssyjski i pruski odbyli konferencyą z xięciem Broglie ministrem interessów zagranicznych tyczącą się spraw Wschodu, — na którey znaydował i hr. Sebastiani.

Dnia 3 *Kwietnia.* Onegdy wieczorem J. K. Mość prezydował półtrzeci godziny w radzie ministrów. *(G. P. S.)*

ANGLIA

Londyn 30 *Marca.*

Częściowa zmiana nastąpiła w naszem ministerium, która jednak prawie żadnego wpływu na teraźnieyszy systemat mieć nie będzie. — Przez wystąpienie lorda Durham, uwolnione zostało mieysce lorda taynego pieczętarza, które otrzymał lord Goderich. — Kierunek osad obeymie Pan Stanley, a dotychczasowy sekretarz wojenny, Pan Cam-Hobhouse, będzie ministrem irlandzkim. — Sekretoryat woyny jeszcze nieobsadzony; zapewniają jednak, iż na tę posadę przeznaczony jest P. Edward Elin. Inne mianowania ogłoszone zostały wczoray w izbie niższey urzędownie przez Pana Spring-Rice. — Przez usnnięcie się P. Stanley od spraw irlandzkich, uprzątniono znaczne przeszkody, jego niezaprzeczona zdolność, znaydzie dosyć zatrudnienia, w stosunkach niemniey zawikłanych spraw zachodnio-indyjskich. Temu mężowi nie brakuje nic więcey, jak tylko troche powolności, tak w sprawowaniu urzędu, jako też w czasie rozpraw parlamentarnych, a w zwrocie, jakim zagrażają sprawy osadnicze, wielkiey potrzebować będzie wstrzemięźliwości, aby przez swoje prędkość nie przyspieszył przesilenia.

Według podania Pana James Graham, składa się teraz siła morska angielska z 180 okrętów linijowych i 350 mnieyszych okrętów. —

W Smirnie przez przeciąg czasu, jak gubernator turecki, Tahir pasza nie jest w urzędowaniu, wszelkie interessa szły swoim trybem, bez naymnieyszey przeszkody.

Flotta egipska stoi przy wybrzeżu Smirny. Na wyspie Scio ustanowiony został nowy egipski gubernator. Ibrahim ma mieć 60,000 woyska, to jest: 14 półków piechoty, 12 półków jazdy i 100 dział; wszystkie woysko na sposób europeyski organizowane.

Według listów z Korfu, które tu w 9 dniach przybyły, potwierdza się wiadomość, że w Grecyi wszystko powraca do porządku; handel się podnosi, na stronie południowey Peloponezu, jako też na warsztatach Galixydy i na wybrzeżach Koryntu, budują już nowe okręty.

Dnia 2 *kwietnia.*— Wczoray zebrali się w wydziale spraw zagranicznych następujący ministrowie konferencyi, jako to: poseł pruski hr. Bülów, nadzwyczayny poseł austryacki baron Wessenberg, nadzwyczayny poseł rossyjski hr. Matuszewicz, (ostatni przed wyjazdem swym na stały ląd,)— i lord Palmerston.— Poseł belgiyski Pan Van de Veyer miał rozmowę z lordem Palmeustonem; podobnież był dnia tego zatrudniony w tymże wydziale nowy poseł niderlandzki.

Sprawy hollenderskie obiecują znowu pomyślne rozwiązanie. P. Dedel poseł króla Wilhelma Niderlandzkiego wynurzył szczere pragnienie, ile można nayprędzey przyśpieszyć zgodę.

Posłano ztąd znowu na rachunek Don Miguela znaczną summę, bo 80,000 funtów szterlingow wynoszącą. *(G. P. S.)*

PORTUGALIA.

Oporto 9 *Marca.*

Dziesięć tysięcy Miguelistów uderzyło d. 4 t. m. na korpus jenerała Saldanha, odparł

on ich z naywiększą walecznością. — Żołnierze portugalscy i szkockie filiziery pod majorem Shaw, szczególnie się odznaczyli w tey walce, świadectwo to udzielił im sam jenerał. — Pułkownik Rachew i kilku innych officerów zostali ranieni, o officerach korpusu szkockiego, majorze Cameron, i kapitanie Phalano, mówi z pochwałą jenerał Saldanha. Portugalski kapitan od artylerii, Jose Victorino Damarino, ciężką kulą raniony, nie odstąpił przecież bateryi. Migueliści parci na kilka zawodów bagnetami, cofnęli się, zostawiwszy przeszło 300 ludzi w zabitych, a jeszcze więcey ranionych i w niewolę zabranych. — Uchybienia 17 grudnia i 24 stycznia zostały wynadgrodzone. Zapasy żywności wszelkiego rodzaju, wyładowano dnia 6 t. m. pod zasłoną dywizyi jenerała Saldanha.

Dnia 20 Marca.

Aż do tego dnia nie zaszło po wycieczce tak chwalebnie uskutecznioney dnia 4 t. m. nic ważnego; w którey jak się teraz pokazuje, migueliści samych poległych 400 ludzi utracili, ogółem z ranionymi i w niewolę zabranymi liczą do 2000 ludzi straty. — Burze ustały, niebo się wypogodziło, przy odeyściu tych listów, trudniono się wylądowaniem ludzi i dowożeniem żywności, ammunicyi i sprzętów wojennych z 30 przeszło okrętów stojących w uyściu rzeki Duero. Zdaje się, że generał Solignac postanowił nieodmiennie, oczekiwać przybycia posiłków wprzód, nim rozpocznie zaczepne działania. Daley wyrażono w tych doniesieniach, iż jenerał Saldanha i major Shaw, mieli uczynić rządowi przedstawienie, iż konieczną jest potrzebą, aby nayprzód odebrano miguelistom zamki północne, co ma w krótce nastąpić; ile że posiłki już nadciągają i ta operacya z małą trudnością wykonaną bydź może. *(G. H.)*

HISZPANIA

Madryt 15 Marca.

Podróż xięcia Don Carlos do Portugalii jest przedmiotem wszystkich rozpraw; pytają się: czyli to było pozwolenie królewskie, czyli też rozkaz do wyjechania? Osoby powszechnie dobrze zawiadomione, utrzymują, że xiąże Don Carlos otrzymał polecenie, tyczące się zaślubienia Dony Maryi, z naystarszym jego synem. Ten nowy związek, ma załatwić sprawy portugalskie, gdyż przez czas małoletności zaślubionych, ma objąć rejencyą państwa Portugalskiego xiężna Beira. Zwołanie naszych izb prawodawczych przeznaczone zostało na dzień 21 kwietnia. *(G. H.)*

TURCYA.

Konstantynopol 11 marca.

Podług naynowszych wiadomości z Smirny, miasto to nie zostało obsadzone przez woyska Egipskie, lecz zmiana chwilowa władz mieyscowych, nastąpiła w skutek podstępu i intryg niejakiego Emin Efendi (byłego ajana i Kiaja-bey dawnieyszego gubernatora Smirny, Hassan paszy), który w porozumieniu z kilkoma mieszkańcami Smirny i gubernatorem Magnezyi, stronnikiem Ibrahima paszy, chciał osiągnąć władzę nad Smirną, lecz plany jego zniweczone zostały przez stałość konsulów rossyjskiego, austryackiego, angielskiego i francuzkiego; gdyż ci, skoro gubernator królewski Tahirbey zmuszony okolicznościami, złożył swóy urząd, uczyniwszy wprzód uroczystą protestacyą przeciw gwałtowi doznanemu, natychmiast zdjęli herby z pałaców konsularnych, i oświadczyli, iż niewystawią ich napowrót tak długo, dopóki władze prawe przez sułtana mianowane, do funkcyi swych przywrócone niebędą. Gdy żądaniu ich zadosyć się stało, Emin Efendi z 100 swojemi stronnikami ucieczką się ratował, a Smirna znowu powróciła pod władzę sułtana. Ibrahim miał oświadczyć, że wypadki w Smirnie zaszłe, bez jego wiedzy i wbrew jego woli się działy.

Ibrahim pasza z główną armiją egipską znayduje się w Kiutahia.

Flotta rossyjska stoi ciągle na kotwicach pod Bujukdere. Dnia 9 t. m. zaproszony został vice-admirał Lazarew z wielu innemi officerami swojego sztabu do sułtańskiey mennicy, gdzie w jego przytomności odbijano złote i srebrne medale, na pamiątkę obecności flotty rossyjskiey w Bosforze; takowe wręczono do rozdzielenia pomiędzy officerów rossyjskich admirałowi Lazarew, w dowód wdzięczności sułtana, za uczynioną spieszną i wspaniałą pomoc przez N. Cesarza Mikołaja. Kapudan pasza dawał wielką ucztę na cześć rossyjskiego admirała; za kilka dni dać ma podobny bankiet Seraskier dla jenerała Murawiewa. — Przy odeyściu dzisieyszey poczty, niemieliśmy jeszcze żadney wiadomości z Alexandryi o skutku poselstwa ze strony admirała Roussin do Mehemeda Alego. *(G. P. S.)*

Doniesienie.

W dniu wczorayszym Szpicel bonoński cały biały, uszy ucięte na których czarne łatki się znaydują ogon strzępiaty wyszedłszy z pokoju zginął. Ktoby o niem wiedział gdzie się znayduje; raczy donieść do klasztoru Bożego Ciała, za co procz wdzięczności przyzwoitą od bierze nadgrodę.